



č.j.:UPCR-2016/16915	Spoluvyřízené spisy:	Lhůta
Věc: Zpráva o kontrolní činnosti Úřadu práce České republiky realizované v roce 2015	Vyřizuje: Mgr. Stanislava Strnadová Dne: 16. února 2016 Linka: 204	
Opsala dne:	Předpisy: 1. Mgr. Stanislava Strnadová, v.r. – vedoucí oddělení kontrolního 2. PhDr. Kateřina Sadílková, MBA v.r. generální ředitelka Úřadu práce České republiky ke schválení a podpisu ➤ zpět Odbor kontrolně právní ke zveřejnění	
Jméno:		
Skartační znak a lhůta: A5/40.1(2022)		

Datum a podpis referenta		
Do spisovny došlo dne:		
Vypraveno dne:		
Počet příloh:		
Uloženo dne:		

Záznam:

Tímto si dovoluujeme předložit ke schválení „Zprávu o kontrolní činnosti Úřadu práce České republiky realizované v roce 2015“ zpracované na základě podkladů generálního ředitelství, jednotlivých krajských poboček a kontaktních pracovišť Úřadu práce České republiky.



Generální ředitelství
Dobrovského 1278/25 | 170 00 Praha 7 | Tel.: 950 180 111

Úřad práce ČR

**ZPRÁVA O KONTROLNÍ ČINNOSTI ÚŘADU PRÁCE ČESKÉ
REPUBLIKY**

REALIZOVANÉ V ROCE 2015

ÚVOD

Úřad práce České republiky (dále jen „Úřad práce ČR“) je správním úřadem s celostátní působností, v němž působí generální ředitelství, krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu (dále jen „krajské pobočky“), jejichž součástí jsou kontaktní pracoviště.

Povinnost vykonávat kontrolní činnost je obecně uložena generálnímu ředitelství, krajským pobočkám a kontaktním pracovištím Úřadu práce ČR zákonem č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Oprávnění k výkonu kontrolní činnosti generálním ředitelstvím a krajskými pobočkami, potažmo kontaktními pracovišti, vyplývá ze zvláštních právních předpisů, a to konkrétně ze:

- zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“),
- zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“),
- zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“),
- zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“),
- zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“).

Proces vlastního výkonu kontrolní činnosti se řídí zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) vyjma kontrol zaměřených na využívání příspěvku na péči dle zákona o sociálních službách a zákonem o finanční kontrole.

Kontrolní činnost je pak zakotvena v Organizačním řádu Úřadu práce České republiky, ve směrnici generálního ředitele č. 4/2014 Působnost útvarů Úřadu práce České republiky a dále pak jsou vlastní postupy podrobně rozpracovány dalším vnitřním předpisem, a to směrnici generálního ředitele č. 21/2014 Kontrolní činnost v podmínkách Úřadu práce České republiky v aktuálním znění a sdělením ředitele

Odboru trhu práce a ředitelky Odboru kontrolně právního č. 29/2014 Postup Úřadu práce České republiky při kontrole zachování nově vytvořených pracovních míst a jejich obsazení po dobu 5 let v rámci investičních pobídek.

Touto zprávou je vyhodnocena kontrolní činnost, jako jedna z činností, která byla v roce 2015 realizována na úrovni generálního ředitelství, 14 krajských poboček a jejich kontaktních pracovišť. Jedná se o kontrolní činnost, která je vykonávána navenek jako součást kontrolního systému, k jehož zabezpečení je Úřad práce ČR jako správní úřad kompetentní.

Kontrolní činnost ve sledovaném období byla realizována v souladu se schváleným Plánem kontrolní činnosti Úřadu práce ČR na rok 2015, který byl sestaven na základě plánů kontrol jednotlivých krajských poboček, jimi řízených kontaktních pracovišť a generálního ředitelství, a který byl aktuálně doplňován a upřesňován na základě potřeb:

- vyplývajících ze situace na trhu práce,
- jednotlivých kontrolovaných oblastí,

a dle podmínek pro výkon kontrolní a inspekční činnosti.

KONTROLNÍ ČINNOST A JEJÍ ZAMĚŘENÍ

Kontroly byly realizovány nejenom na základě Plánu kontrolní činnosti Úřadu práce České republiky na rok 2015, ale i na základě podnětů doručených Úřadu práce ČR zvenčí. V roce 2015 bylo Úřadem práce ČR vykonáno celkem **40 379** kontrol (*Tabulka č. 1, Tabulka č. 2, Graf č. 2 a Graf č. 3*).

V první řadě byla kontrolní činnost zaměřena, tak jak vyplývá ze zákona o finanční kontrole, na využívání finančních prostředků poskytnutých na realizaci nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti (dále jen „APZ“) a dalších forem podpory zaměstnanosti podle zákona o zaměstnanosti, kterými jsou vytvoření chráněných pracovních míst (dále jen „CHPM“), částečná úhrada provozních nákladů CHPM, podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením (ustanovení § 78 zákona o zaměstnanosti) a v neposlední řadě byla předmětem kontroly i oblast realizovaných nových nástrojů APZ podporujících zaměstnanost.

Předmětem kontrol bylo i čerpání finančních prostředků určených na realizaci projektů spolufinancovaných z Evropského sociálního fondu.

Tyto kontroly byly zaměřeny na hospodaření s veřejnými prostředky, zejména při vynakládání veřejných výdajů s tím, zda je dodržen příslušným právním předpisem vymezený účel a kritéria hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti. Úřad práce ČR jako poskytovatel veřejné finanční podpory, kterou je oprávněn podle zvláštních právních předpisů poskytovat, vykonává veřejnosprávní kontrolu u žadatelů nebo příjemců této podpory, a to před jejím poskytnutím, v průběhu jejího použití nebo po jejím použití a vyúčtování.

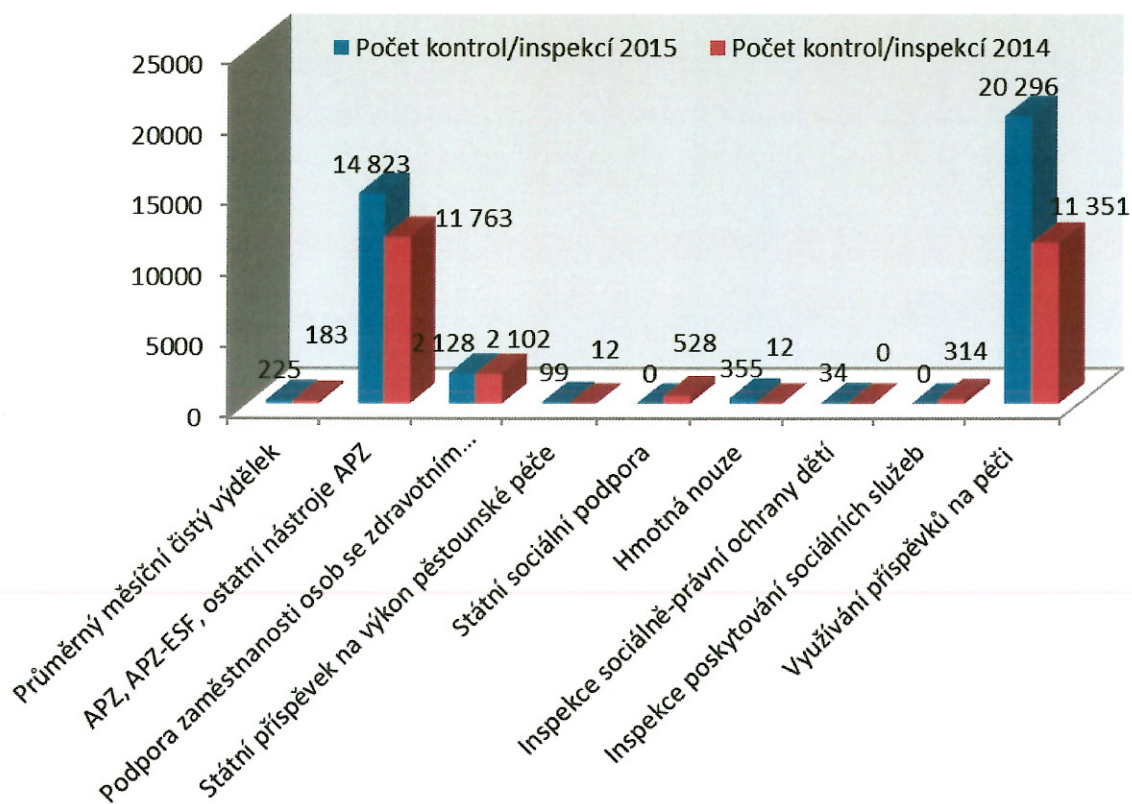
Další kontrolní činnost byla zaměřena na kontrolu dodržování zákona o zaměstnanosti, podle kterého je krajská pobočka Úřadu práce ČR oprávněná kontrolovat výši průměrného měsíčního čistého výdělku, a to v rozsahu potřebném pro stanovení výše podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci.

V neposlední řadě byly realizovány kontroly na úseku nepojistných sociálních dávek zaměřené na dodržování zákona o státní sociální podpoře, zákona o pomoci v hmotné nouzi, stejně tak bylo zajištěno provádění inspekcí sociálně-právní ochrany dětí a kontroly zaměřené na využívání příspěvku na péči dle zákona o sociálních službách.

Celkový počet kontrol vykonaných Úřadem práce ČR v roce 2015 z hlediska jednotlivých kontrolovaných oblastí (srovnání s rokem 2014)

Kontrola	Počet 2015	Počet 2014
Průměrný měsíční čistý výdělek	225	183
APZ, APZ-ESF, ostatní nástroje APZ	14 823	11 763
Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením	2 128	2 102
Státní příspěvek na výkon pěstounské péče	99	12
Státní sociální podpora	2 419	528
Hmotná nouze	355	12
Inspekce sociálně-právní ochrany dětí	34	0
Inspekce poskytování sociálních služeb	0	314
Využívání příspěvků na péči	20 296	11 351
Celkem	40 379	26 265

Porovnání provedení kontrol/inspekcí v roce 2015 s rokem 2014



Graf č. 1

K výkonu inspekce sociálně-právní ochrany dětí je od 01. 01. 2015 oprávněn Úřad práce ČR.

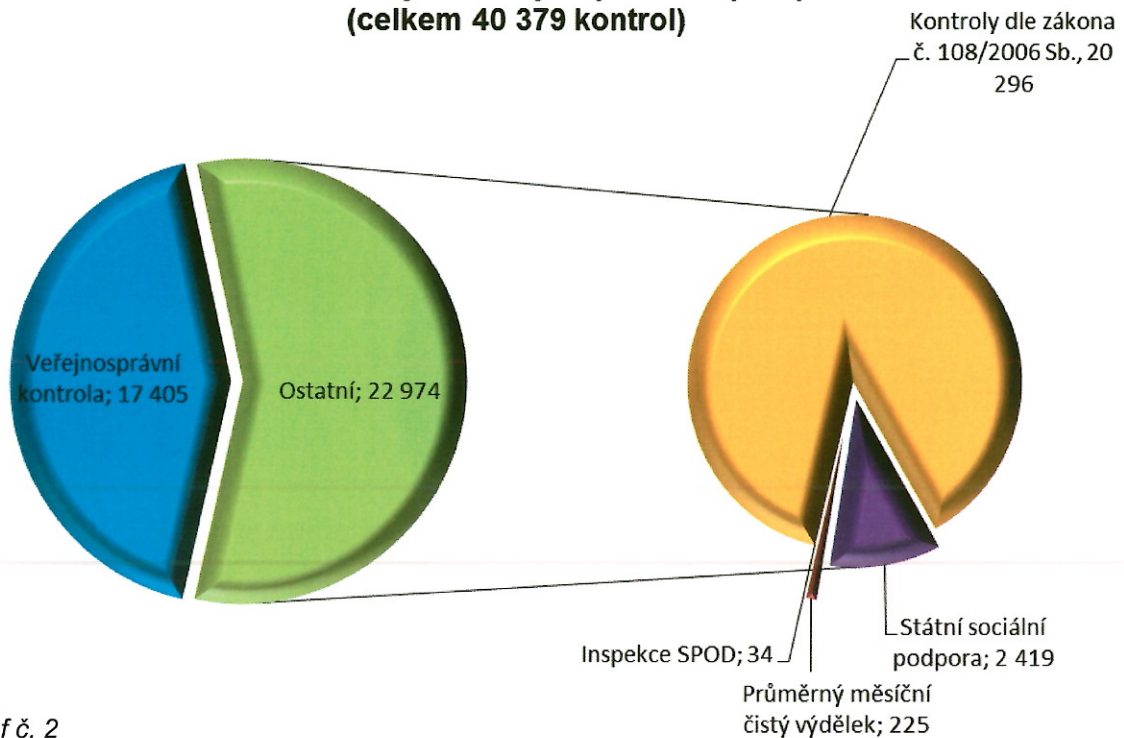
K Výkonu inspekce poskytování sociálních služeb je od 01. 01. 2015 oprávněno Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Celkový počet kontrol vykonaných Úřadem práce ČR v roce 2015 z hlediska jednotlivých právních předpisů

Kontrola	Počet			
Veřejnosprávní kontrola	17 405			
Ostatní	22 974	Z toho:	Inspekce SPOD	34
			Kontroly dle zákona č. 108/2006 Sb.,	20 296
			Státní sociální podpora	2 419
			Průměrný měsíční čistý výdělek	225
Celkem	40 379			

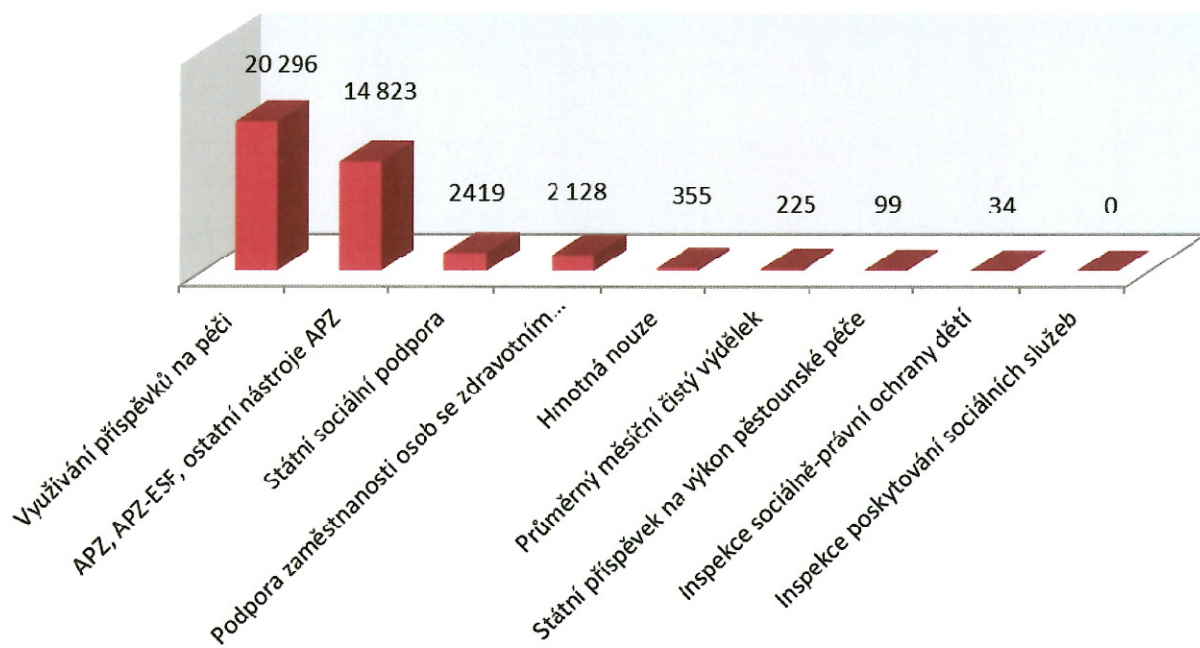
Tab. č. 2

Celkový počet kontrol vykonaných Úřadem práce ČR v roce 2015 z hlediska jednotlivých právních předpisů (celkem 40 379 kontrol)



Graf č. 2

Kontroly vykonané Úřadem práce ČR v roce 2015 (celkem 40 379 kontrol)



Graf č. 3

VÝKON KONTROLNÍ ČINNOSTI

1. Kontroly vykonané dle zákona o finanční kontrole

Generální ředitelství

Kontrolní činnost na úrovni generálního ředitelství byla realizována Oddělením kontrolním Odborů kontrolně právního se zaměřením na dodržování podmínek dohod uzavřených mezi poskytovatelem veřejné finanční podpory a příjemci investičních pobídek poskytnutých podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, ve znění pozdějších předpisů a na plnění cílených programů celostátního charakteru podle ustanovení § 120 zákona o zaměstnanosti. Celkem bylo v roce 2015 vykonáno **14** následných veřejnosprávních kontrol. Z celkového počtu **15** zahájených následných veřejnosprávních kontrol, bylo ve sledovaném období ukončeno 14 kontrol s tím, že kontrola bude ukončena v roce 2016, a to z důvodu, že je nutné, aby zaměstnavatel předložil další podklady potřebné k samotnému výkonu kontroly i k jejímu ukončení.

V rámci kontrolní činnosti bylo u **dvou** příjemců veřejné finanční podpory zjištěno porušení uzavřené dohody a toto zjištění, včetně kontrolního spisu bylo předáno k dalšímu řízení místně příslušnému finančnímu úřadu.

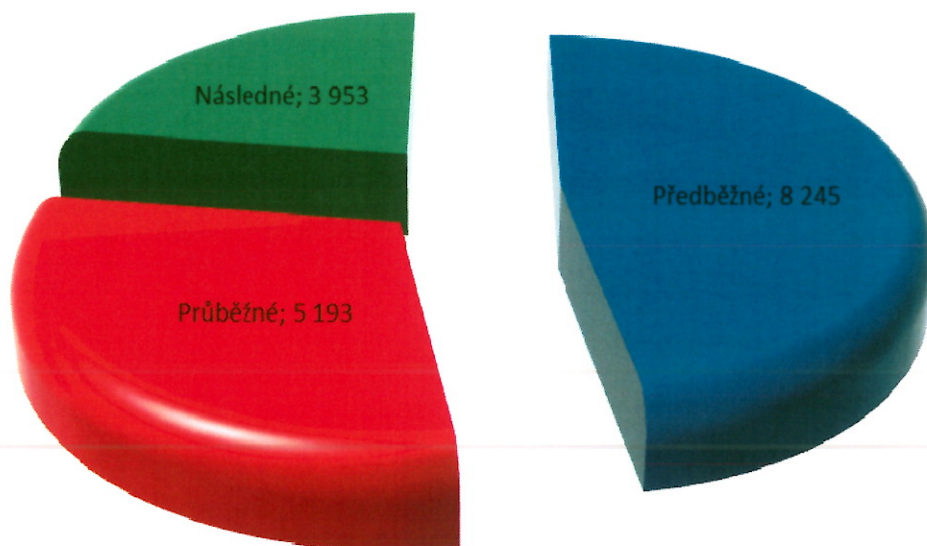
Krajské pobočky a vybraná kontaktní pracoviště

Kontrolní činnost na úrovni krajských poboček Úřadu práce ČR byla realizována příslušnými věcnými útvary a odděleními specializovaných kontrol dle zákona o finanční kontrole. Věcné útvary krajských poboček Úřadu práce ČR, respektive věcné útvary vybraných kontaktních pracovišť, vykonávaly předběžné a průběžné veřejnosprávní kontroly u příjemců veřejné finanční podpory a oddělení specializovaných kontrol, pak následné veřejnosprávní kontroly u příjemců veřejné finanční podpory.

Celkem bylo ve sledovaném období dle zákona o finanční kontrole provedeno z úrovně krajských poboček **17 391** veřejnosprávních kontrol u příjemců veřejné finanční podpory (*Graf č. 4 a Graf č. 5*).

Z celkového počtu vykonaných veřejnosprávních kontrol bylo **8 245** (47,40% z celkového počtu kontrol) kontrol předběžných, **5 193** (29,87% z celkového počtu kontrol) kontrol průběžných a **3 953** (22,73% z celkového počtu kontrol) kontrol následných.

**Veřejnosprávní kontroly vykonané krajskými pobočkami
Úřadu práce ČR
(celkem 17 391)**



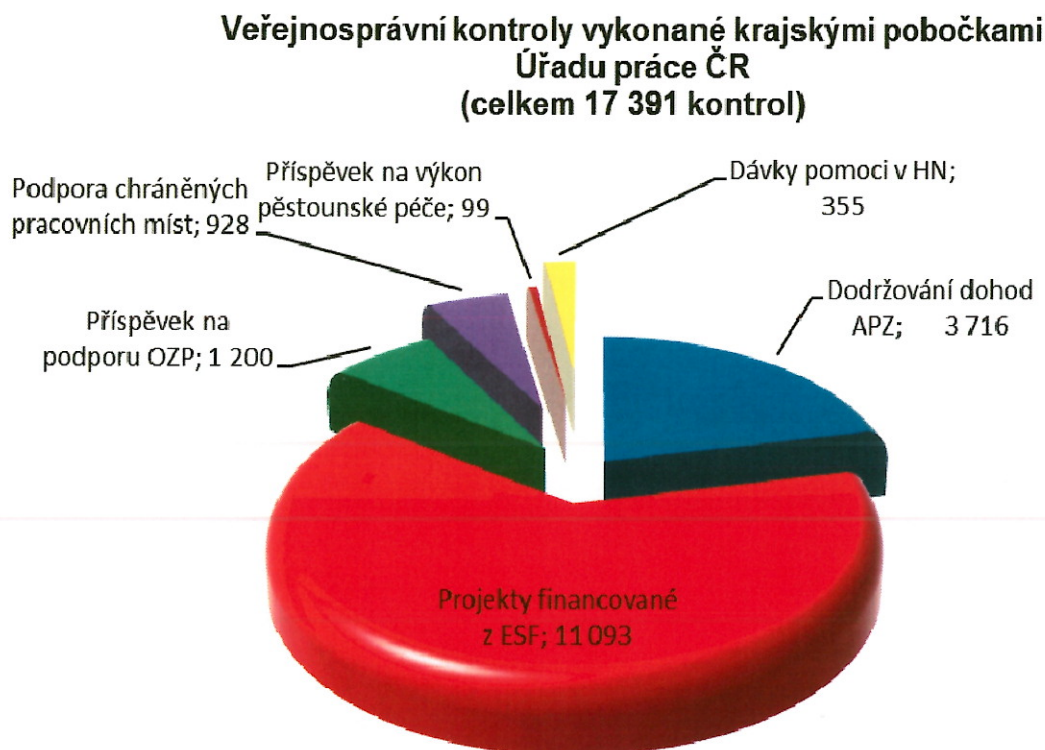
Graf č. 4

Z celkového počtu vykonaných veřejnosprávních kontrol bylo **3 716** (21,36% z celkového počtu kontrol) kontrol zaměřeno na dodržování dohod uzavřených v rámci aktivní politiky zaměstnanosti financovaných z prostředků státního (pouze národního) rozpočtu, dalších **11 093** (63,78% z celkového počtu kontrol) kontrol bylo vykonáno u příjemců veřejné finanční podpory, resp. finančních prostředků určených na realizaci projektů financovaných z Evropského sociálního fondu.

Krajské pobočky Úřadu práce ČR dále provedly **1 200** (6,90% z celkového počtu kontrol) veřejnosprávních kontrol v souvislosti s poskytováním příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením podle ustanovení § 78 zákona o zaměstnanosti a **928** (5,33% z celkového počtu kontrol) kontrol zaměřených na čerpání veřejné finanční podpory na vytvoření chráněných pracovních míst a částečnou úhradu provozních nákladů chráněných pracovních míst.

Krajské pobočky Úřadu práce ČR dále provedly **99** (0,57% z celkového počtu kontrol) veřejnosprávních kontrol u příjemců státního příspěvku na výkon pěstounské péče podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí a **355** (2,04% z celkového počtu

kontrol) veřejnosprávních kontrol u subjektů poskytujících podklady pro poskytování dávek pomoci v hmotné nouzi.



Graf č. 5

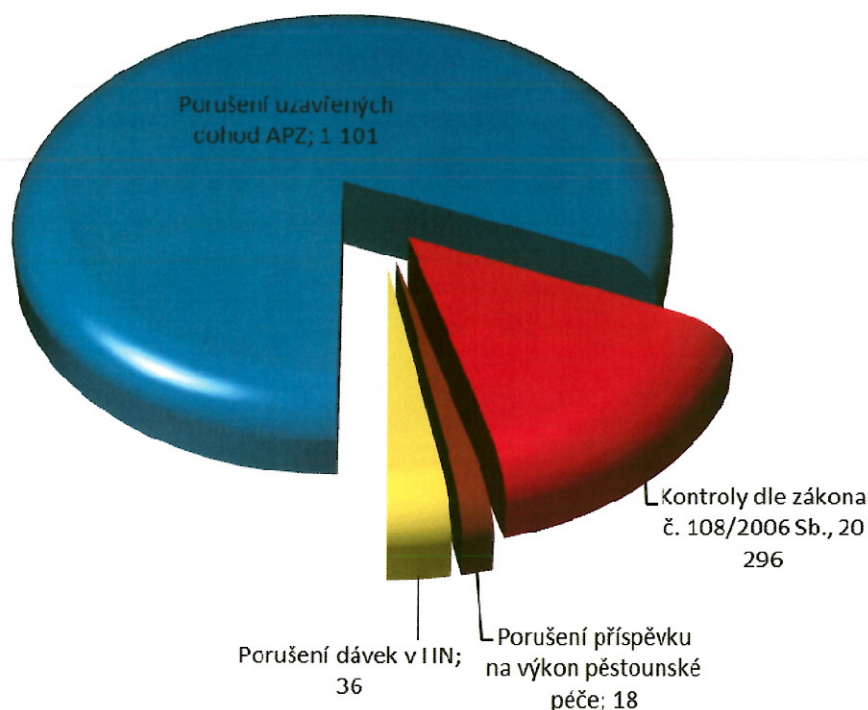
Vybrané krajské pobočky Úřadu práce ČR svou kontrolní činnost zaměřily také na dodržování povinnosti příjemců investičních pobídek, podle zákona o investičních pobídkách, zachovat počet nově vytvořených pracovních míst a obsazení těchto míst po dobu nejméně 5let od ode dne prvního čerpání investiční pobídky. V rámci této kontrolní činnosti provedly krajské pobočky Úřadu práce ČR **25** veřejnosprávních kontrol, které jsou zahrnuty v počtu kontrol zaměřených na dodržování dohod uzavřených v rámci aktivní politiky zaměstnanosti financovaných z prostředků státního (pouze národního) rozpočtu.

V rámci vykonaných veřejnosprávních kontrol bylo krajskými pobočkami Úřadu práce ČR, respektive jejich kontaktními pracovišti zjištěno **1 101** porušení uzavřených dohod APZ a dalších forem podpory zaměstnanosti a **195** porušení bylo zjištěno v souvislosti s kontrolou podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Při kontrole využívání státního příspěvku na výkon pěstounské péče při vykonání 99 veřejnosprávních kontrol byla zjištěna porušení v počtu 18 případů a při veřejnosprávních kontrole u subjektů poskytujících podklady pro poskytování dávek pomoci v hmotné nouzi bylo zjištěno porušení ve 36 případech.

Celkem tedy při výkonu veřejnosprávních kontrol bylo Úřadem práce ČR zjištěno porušení v celkovém počtu 1 350 případů (Graf č. 6).

Porušení při veřejnosprávních kontrolách vykonanými krajskými pobočkami Úřadu práce ČR (celkem 17 391 kontrol)



Graf č. 6

Nejčastější zjištění při výkonu veřejnosprávních kontrol:

Ve většině případů se tato zjištění opakují a kontroloři se s nimi setkávají v každém sledovaném období. Nejčastěji pak:

- na úseku aktivní politiky zaměstnanosti příjemci veřejné finanční podpory hradili odvody na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění v rozporu s uzavřenými dohodami (veřejně prospěšné práce a společensky účelná pracovní místa vyhrazená) a stejně tak hradili i mzdy v rozporu s uzavřenými dohodami, tj. až po doručení výkazu – Měsíční vyúčtování mzdových nákladů,
- na úseku aktivní politiky zaměstnanosti příjemci veřejné finanční podpory nedodržovali tzv. oznamovací povinnost např. oznámení o ukončení

pracovního poměru zaměstnance, jehož zaměstnání podporuje Úřad práce ČR veřejnou finanční podporou,

- na úseku podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením dle ustanovení § 78 zákona o zaměstnanosti – odvody na sociální zabezpečení, odvody na veřejné zdravotní pojištění byly hrazeny zaměstnavateli až po doručení Žádosti o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, stejně tak nebyly zaměstnavateli uhrazeny mzdy zaměstnanců před doručením Žádosti o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením. V neposledním případě zaměstnavatelé nesnížili základ pro výpočet odvodu na zdravotní pojištění dle ustanovení § 3 odst. 7 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů, chyběly jim doklady, prokazující trvání statusu osoby se zdravotním postižením popř. byly nedostatečné, uplatňovali příspěvek i v případech, kdy je zaměstnanec se zdravotním postižením poživitelem starobního důchodu, neprokázali vyplacení mezd v hotovosti a v některých případech i chybně vypočítali mzdy (mzdové náklady) zaměstnanců,
- na úseku projektu „Podpory odborného vzdělávání zaměstnanců“ (POVEZ), bylo zjištěno Úřadem práce ČR, že mzdové náklady byly vykazovány ve vyšší částce, která neodpovídala účasti zaměstnanců na vzdělávací aktivitě, nebo mzdy či odvody na sociální zabezpečení, odvody na veřejné zdravotní pojištění nebyly hrazeny zaměstnancům před poskytnutím veřejné finanční podpory Úřadem práce ČR, nebyla zajištěna prokazatelná denní evidence docházky zaměstnanců, kteří se účastnili vzdělávací aktivity během uvedeného projektu.

Další zjištění při výkonu veřejnosprávních kontrol:

- nepřipravenost kontrolovaných osob, problém externích účetních bez přítomnosti zástupce kontrolované osoby, který uzavíral dohody APZ a byl seznámen s obsahem uzavíraných dohod a
- neprůkaznost ve věci vedení vyplácených mezd zaměstnancům v hotovosti.

Ostatní kontroly

Krajské pobočky a kontaktní pracoviště

Pravomoc vykonávat ostatní kontrolní činnost mají v souladu s příslušnými právními předpisy pouze krajské pobočky Úřadu práce ČR, potažmo jejich kontaktní pracoviště. Celkem bylo vykonáno **22 974** kontrol (*Graf č. 7*).

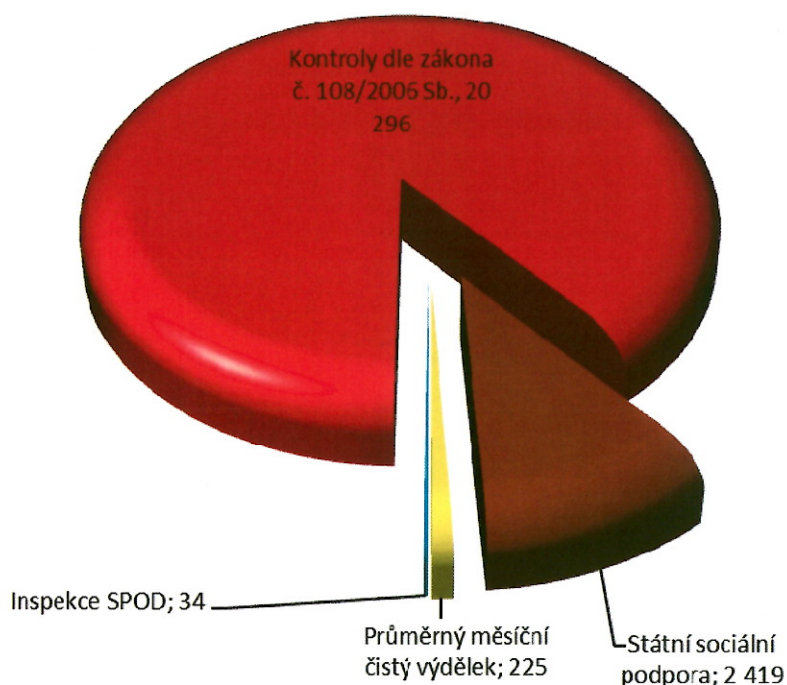
Z celkového počtu ostatních kontrol se oddělení specializovaných kontrol krajských poboček Úřadu práce ČR zaměřily na dodržování zákona o zaměstnanosti, podle kterého je krajská pobočka Úřadu práce ČR oprávněna kontrolovat výši průměrného měsíčního čistého výdělku, a to pro účely stanovení výše podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci; v této oblasti provedly ve sledovaném období oddělení specializovaných kontrol krajských poboček Úřadu práce ČR celkem **225** kontrol.

Z celkového počtu ostatních kontrol, pak bylo z úrovně čtyř krajských poboček (pro hlavní město Prahu, v Plzni, Hradci Králové a Brně) vykonáno **34** inspekce sociálně-právní ochrany dětí.

Z celkového počtu ostatních kontrol bylo zaměřeno na dodržování zákona o státní sociální podpoře **2 419** kontrolních akcí.

Z celkového počtu ostatních kontrol bylo na úseku využívání příspěvku na péči dle zákona o sociálních službách provedeno **20 296** kontrol.

**Ostatní kontroly vykonané krajskými pobočkami Úřadu práce ČR
(celkem 22 974 kontrol)**



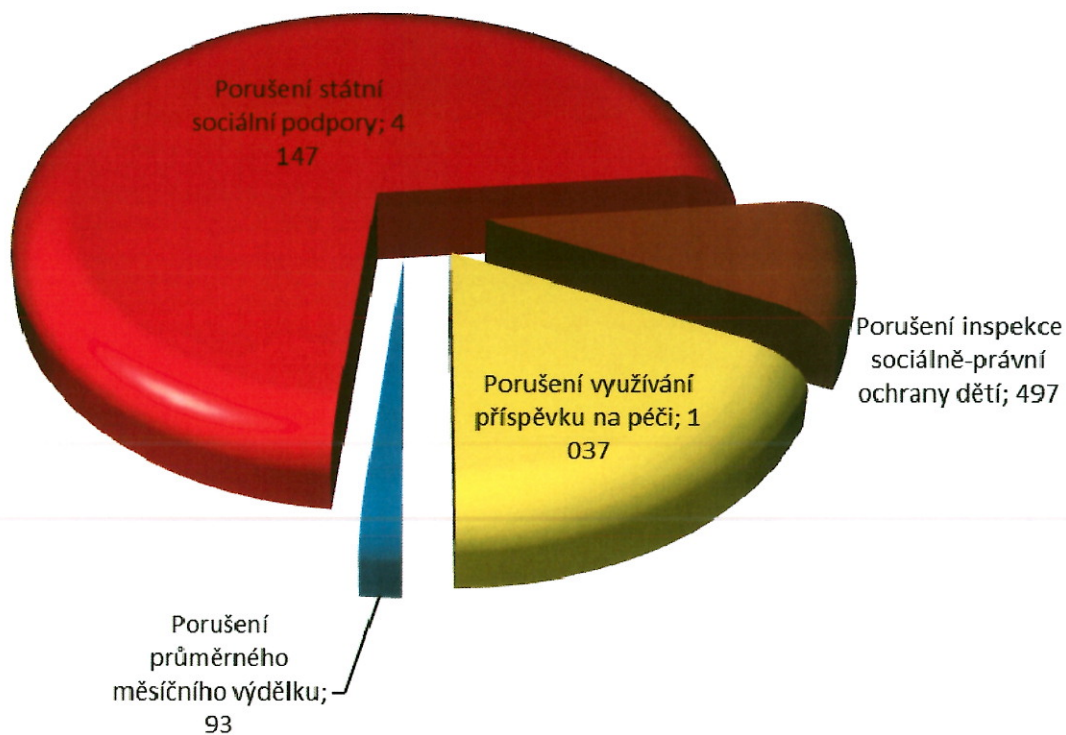
Graf č. 7

Nejčastější zjištění při výkonu ostatních kontrol:

- při kontrolách průměrného měsíčního čistého výdělku zaměstnavatelé nedodržovali minimální zaručené mzdy dle nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů,
- zaměstnavatelé nevedli denní evidenci docházky dle ustanovení § 96 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů,
- při kontrolách na úseku státní sociální podpory bylo zjištěno, že při potvrzování příjmů pro přiznání dávek státní sociální podpory byly započítávány částky – vrácení daňového bonusu při ročním zúčtování daní za předcházející rok, naopak na dokladech, na jejichž základu Úřad práce ČR přiznal dávky státní sociální podpory, nebyly uvedené částky vrácené daně při ročním zúčtování daní za předcházející rok, na podkladech nebyly započítány náhrady mezd při pracovní neschopnosti zaměstnanců (klientů Úřadu práce ČR) do celkového příjmu, nebo nebyly příjmy přiznávány klienty Úřadu práce ČR vůbec, což způsobilo přiznání nesprávných částek na dávkách státní sociální podpory.

Ostatními kontrolami krajské pobočky Úřadu práce ČR, potažmo jejich kontaktní pracoviště, zjistily celkem **5 774** porušení (*Graf č. 8*), z toho na úseku kontrol průměrného měsíčního čistého výdělku to bylo **93** porušení, na úseku státní sociální podpory to bylo **4 147** porušení, na úseku inspekce sociálně-právní ochrany dětí to bylo **497** porušení a na úseku využívání příspěvku na péči to bylo **1 037** porušení.

Porušení při ostatních kontrolách/inspekci vykonanými krajskými pobočkami Úřadu práce ČR (celkem 22 974 kontrol/inspekci)



Graf č. 8

ZÁVĚR

Na základě provedené kontrolní činnosti v rámci veřejnosprávních kontrol a ostatní kontrolní činnosti byla Úřadem práce ČR zjištěna týkající se ostatních správních orgánů **předána** k dalšímu řízení:

- ve **119** případech místně příslušným finančním úřadům,
- ve **146** případech Státnímu úřadu inspekce práce, respektive oblastním inspektorátům práce a
- ve **23** případech okresním správám sociálního zabezpečení a příslušným zdravotním pojišťovnám.

Kontrolní činnost lze zhodnotit jako přínosnou aktivitu Úřadu práce ČR, jenž je důležitým nástrojem, který by měl být chápán nejenom jako restriktivní nástroj státní správy, ale i jako preventivní a výchovný prostředek, jehož úkolem je eliminovat porušování příslušných právních předpisů.

V Praze dne: 16. února 2016

Zpracovala z podkladů generálního ředitelství, krajských poboček Úřadu práce ČR a kontaktních pracovišť: Mgr. Stanislava Strnadová, v.r. – vedoucí oddělení kontrolního

V Praze dne: 16. února 2016

Schválila: Mgr. Kateřina Sadílková, MBA v.r.
generální ředitelka Úřadu práce ČR